

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Onderzoeksraad voor Veiligheid
T.a.v. de heer C.J.A. van Dam
Postbus 95404
2509 CK DEN HAAG

Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat

Rijnstraat 8
2500 EX Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Onze referentie
IENW/BSK-2025/282795

Datum
Betreft OvV rapport Hulpverlening Fremantle Highway

Geachte voorzitter, Geachte heer van Dam,

Naar aanleiding van de hulpverlening bij de brand op de Fremantle Highway op 25 juli 2023 heeft uw Raad een onderzoek uitgevoerd. Op 22 mei 2025 is het onderzoeksrapport 'Hulpverlening Fremantle Highway' gepubliceerd. Op de dag van publicatie deelden de minister van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), de minister van Justitie en Veiligheid (JenV), en de minister van Defensie (Def) een eerste reactie met zowel uw Raad als de Tweede Kamer. In die brief is ook toegezegd dat we uw Raad binnen 6 maanden informeren over de opvolging van de gedane aanbevelingen. Met deze brief willen we u informeren over welke stappen reeds zijn gezet en welke gepland zijn.

Aanbevelingen

In het rapport doet uw Raad twee aanbevelingen, waarmee de aangesproken ministeries het noodhulpverleningssysteem kunnen verbeteren. De ministeries zijn hier voortvarend mee aan de slag gegaan, de voortgang van de opvolging van deze aanbevelingen is in deze brief uiteengezet.

De eerste aanbeveling gericht aan de ministeries van IenW, JenV en Def:

"Committeer u gezamenlijk aan het zo snel mogelijk op orde brengen en houden van het noodhulpverleningssysteem, in voorbereiding op toekomstige incidenten op zee. Benoem expliciet een gemandateerd regisseur om de verbeteringen te coördineren."

Bij deze aanbeveling benoemt uw Raad vier verbeterpunten; dit betreft de digitale informatie-uitwisseling met ketenpartners, de afwegings- en besluitvormingsprocessen, opleidingen en oefeningen van het Kustwachtcentrum, de beeldvorming bij incidenten op zee en de voorbereidingen van de relevante veiligheidsregio's voor de opvang van een groot aantal slachtoffers.

De tweede aanbeveling is gericht aan het ministerie van IenW:

"Ontwikkel een aanpak voor het voorkomen van en omgaan met ongewenste interferenties tussen de hulpverlening op zee en andere (Kustwacht)taken."

Hierbij dient deze aanpak in ieder geval te worden ingezet om mogelijke interferenties tussen het redden van opvarenden en het scheepsbrandbestrijdingsteam te adresseren.

Advies regie noodhulpverlening

In het rapport wordt geconcludeerd dat het Nederlandse systeem voor noodhulpverlening op de Noordzee kwetsbaar is. Deze kwetsbaarheid komt vooral naar voren bij complexe hulpvragen waar meerdere organisaties en partners moeten samenwerken. De kans hierop neemt toe gezien de toenemende drukte en complexiteit op de Noordzee. Ook wordt er geconcludeerd dat de Kustwacht onvoldoende regie voert wanneer moet worden samengewerkt met andere partijen. Om dit te adresseren is ABDTOPConsult gevraagd een advies uit te brengen hoe de regie in de noodhulpverlening kan worden versterkt. In de adviesvraag aan ABDTOPConsult is onderscheid gemaakt tussen enerzijds de regievoering tijdens een incident, en anderzijds de regie op het versterken van het systeem van noodhulpverlening opdat deze voorbereid is op toekomstige complexe incidenten. ABDTOPConsult is ook gevraagd om een voorstel te doen voor de concrete invulling van de door uw Raad aanbevolen gemandateerd regisseur. Bij het onderzoek van ABDTOPConsult worden Kustwacht, en de relevante ministeries, ketenpartners en hulpverleners betrokken.

Interdepartementaal is afgesproken dat er niet zal worden gewacht op de uitkomsten van dit onderzoek om te starten met de opvolging van de aanbevelingen, vooral daar waar dit concrete verbeterpunten betreft. Er is een interdepartementale werkgroep ingericht om verbeteringen uit te werken en hier gezamenlijk stappen in te zetten.

Samenwerking en digitale informatie-uitwisseling met de hulpverleningsketen op land

Het rapport laat zien dat er verbetering nodig is in de informatie-uitwisseling en samenwerking tussen de Kustwacht en de hulpdiensten op de meldkamers. Belangrijke stappen om dit te verbeteren zijn:

- Het realiseren van een koppeling (o.a. technische) met het Geïntegreerd Meldkamer Systeem (GMS) met het eigen meldkamersysteem van de Kustwacht. Dit is reeds onderdeel van het project Maritiem Operatie Centrum (MOC) en wordt naar verwachting eind 2026 gerealiseerd.
- Wijziging van de interne werkwijze van de Kustwacht met als insteek een snellere opschaling naar het gebruik van het Landelijk Crisismanagement Systeem (LCMS) door de Kustwacht, waardoor de Kustwacht en de hulpdiensten sneller netcentrische informatie kunnen uitwisselen.
- Structurele ingreng tot en met bestuurlijk niveau van de Kustwacht bij overleggen over de samenwerking tussen de veiligheidsregio's (gericht op afstemming van werkprocessen en afspraken).
- Structureel overleg over de samenwerking tussen de Kustwacht en het meldkamerdomein (gericht op systemen en techniek).

Met betrekking tot de meldkamer overleggen heeft er door de plaatsvervangend directeur Kustwacht onlangs afstemming plaatsgevonden met het discipline overleg van de hulpdiensten van de meldkamers. De vorm en vertegenwoordiging van de Kustwacht bij de structurele overleggen tussen de Veiligheidsregio's wordt nog nader besproken en uitgewerkt. Het streven is hier in Q1 van 2026 stappen in te zetten.

Afwegings-en besluitvormingsprocessen, opleidingen en oefeningen

In het rapport wordt de aanbeveling gedaan om de afwegings- en besluitvormingsprocessen, opleidingen en oefeningen van het Kustwachtcentrum te verbeteren door deze, waar passend, in overeenstemming te laten komen met het systeem van crisisbeheersing op land. Dit gaat om het verbeteren van interne Kustwacht werkwijzen en processen, als onderdeel van het kwaliteitsmanagementsysteem (KMS), onder de verantwoording van de Directeur Kustwacht. De Kustwacht heeft een actieplan opgesteld voor de opvolging van het OvV rapport en verbeterpunten voor het SAR-proces.

Het ministerie van IenW wil de Kustwacht in dit proces ondersteunen en stuurt aan op een aanpak welke is afgeleid van de werkwijze bij grote crisisorganisaties. Hiervoor zal de expertise van het systeem van crisisbeheersing op land worden benut om de relevante inzichten te vertalen naar het systeem voor incidentmanagement op zee. Voor deze expertise wordt gedacht aan bijvoorbeeld het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV). Daarnaast is er reeds ingezet op een versterking van de Kustwacht op dit gebied. Tijdens de reorganisatie van de Kustwacht is een nieuwe functie gecreëerd bij de Kustwacht: een stafofficier crisisbeheersing. Momenteel loopt de werving voor deze functie, deze zal naar verwachting in het voorjaar van 2026 worden ingevuld. Met deze extra capaciteit kan de Kustwacht het bestaande proces van evaluatie en verbeteringen versterken.

Kwaliteitsmanagementsysteem (KMS)

Om het proces van incidentmanagement te verbeteren en dit door een algehele systeemwerkwijze te ondersteunen wil het ministerie van IenW de Kustwacht toerusten met een professioneel kwaliteitsmanagementsysteem (KMS) om de werkprocessen op het gebied van hulpverlening, waaronder de evaluatie van incidentopvolging en de algehele verbetering van kwaliteit binnen de Kustwacht, goed te kunnen monitoren en evalueren zodat hier regie op gevoerd kan worden op een professionele manier. Het KMS structureert de continue evaluatie van behaalde resultaten en maakt deze inzichtelijk voor alle betrokken ketenpartners en opdrachtgevers. Het proces om de Kustwacht toe te rusten met een professioneel KMS is geïnitieerd ter verbetering van het zelflerend vermogen. Besluitvorming hierover loopt via de Raad voor de Kustwacht.

In de beleidsevaluatie ten behoeve van de herziening van het beleid voor noodhulpverlening komt kwaliteitsborging ook aan de orde. Bij alle noodhulp taken die de overheid uitvoert of uit laat voeren spelen kwaliteitsaspecten een grote rol. Hier komt een advies uit voort om de verantwoordelijkheid voor de kwaliteitszorg van de hulpverleningsketen expliciet bij de Kustwacht te beleggen. Ook wordt geadviseerd om de periodieke toetsing van de werking van de kwaliteitszorg extern te beleggen. IenW zal deze adviezen meenemen in het opstellen van het nieuwe beleid voor noodhulpverlening.

Ongewenste interferenties

Uw Raad heeft aangekaart dat er risico's bestaan voor interferentie tussen verschillende kustwachttaken, waaronder specifiek bij de inzet van de SAR helikopter voor het transport van het brandbestrijdingsteam (MIRG). In de beleidsevaluatie van de nota 'maritieme en aeronautische noodhulp' die in opdracht van het ministerie van IenW is uitgevoerd, is een analyse uitgevoerd naar de inzet van middelen en het risico op interferenties. In de nieuwe nota 'Noodhulp op de Noordzee' zal, in lijn met het advies uit de beleidsevaluatie, worden voorgesteld dat er bij incidenten waarbij het MIRG team wordt ingezet in principe altijd een helikopter beschikbaar dient te blijven ten behoeve van SAR. In uitzonderlijke gevallen kan hiervan worden afgeweken, waarbij er een degelijke dynamische risicoafweging heeft plaatsgevonden. Dit vraagt nadere uitwerking in de operationele procedures voor SAR als onderdeel van het incident- en kwaliteitsmanagement.

Op deze manier zal deze specifieke interferentie met het nieuwe beleid voor noodhulpverlening worden geadresseerd, maar dit neemt niet weg dat er aanvullende inzet nodig is om andere mogelijke ongewenste interferenties in beeld te krijgen en te voorkomen door het toepassen van scenario-denken. Met name de inzet van de SAR helikopter voor andere Kustwachttaken brengt risico's voor interferenties met zich mee, welke aan de voorkant goed in kaart moeten worden gebracht door middel van scenario-denken. Het is belangrijk om de risico's met deze nieuwe werkwijze scherper in beeld te brengen, om ook voorbereid te zijn op complexe situaties die weinig voorkomen. We moeten immers voorbereid zijn op het volgende grote incident. In 2026 zal een externe partij een risicoanalyse uitvoeren, waarbij de risico's voor interferenties in scenario's worden uitgewerkt. Uit deze scenario's moeten concrete aanbevelingen volgen over hoe de risico's op interferenties kunnen worden gemitigeerd. De inzichten die hieruit volgen zullen door de Kustwacht worden geborgd in de procedures, opleidingen en oefeningen van vakbekwaamheid als onderdeel van het overkoepelende KMS.

Samenvattend

In deze brief is beschreven welke stappen reeds gezet zijn en welke gepland om de OvV aanbevelingen op te volgen. De ministeries van IenW, JenV en Def zetten zich, ieder vanuit de eigen rol en verantwoordelijkheid, gezamenlijk in om het noodhulpverleningssysteem te verbeteren. Momenteel loopt het onderzoek naar hoe de regie in de noodhulpverlening versterkt kan worden. Ook worden stappen gezet om zowel de informatie-uitwisseling als de samenwerking met de Veiligheidsregio's structureel te verbeteren. Daarnaast zal worden onderzocht en nader gespecificeerd hoe de inzichten van de crisisbeheersing op land kunnen worden toegepast op de interne processen van de Kustwacht. De OvV heeft het risico voor ongewenste interferenties helder aangekaart. Dit wordt op

verschillende niveaus opgevolgd: in de procedures van de Kustwacht; in de herziening van het beleid voor noodhulpverlening; en door het uitvoeren van een onderzoek om de risico's voor interferenties scherper uit te werken middels scenariostudies.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
Bescherming persoonlijke levenssfeer

Ing. R. (Robert) Tieman

DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Foort van Oosten

DE MINISTER VAN DEFENSIE

Ruben Brekelmans